

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: یازدهم ریاضی و تجربی شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال:	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه / دخترانه 	نام درس: ادبیات نام دبیر: آقای نورانی تاریخ امتحان:/...../۱۳..... ساعت امتحان:صبح / عصر مدت امتحان: دقیقه
---	--	---

الف	« سوالات »	ب
الف	<p>قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید . « گفت بونصر را بگوی که امروز <u>درستم</u> و در این دوسه روز با داده آید که علت و تب تمامی زایل شد . من باز گشتم و این چه رفت ، با بونصر بگفتم . <u>سخت</u> شادشد و سجده ی شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد . » الف) « را » در جمله ی « سجده ی شکر کرد خدای را بر سلامت امیر... » چه نوع رایبی است ؟ (۲۵ /) ب) کدام جمله در این نوشته به صورت مجهول به کار رفته است ؟ آن را بیابید و به جمله ی معلوم تبدیل کنید . (۷۵ /) پ) در این نوشته ، کدام واژه نقش تبعی دارد ؟ نوع نقش تبعی را بنویسید . (۵ /) ت) نقش واژه های مشخص شده را در متن مشخص سازید . (۵ /)</p> <p>۲- واژه های زیر را ابتدا به هجاهای سازنده آنها تجزیه کنید ؛ سپس صامت ها و مصوت ها را مشخص سازید . (۱) الف) افسرده : ب) ناگزیر :</p> <p>۳- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید . (۱ / ۵) الف) برو ، اگر به <u>طوع</u> و رغبت نیاید ، به <u>اکراه</u> برگیر و بیاور . ب) دیری نگذشت پرچم روس ها به <u>اهتزاز</u> در آمد پ) به پاس هر وجب خاکی از این ملک خدا داند چه <u>افسر</u> ها که رفته ت) در پی اش القصه در آن <u>مرغزار</u> رفت بر این قاعده روزی سه چار ث) وقتی از خانه خاله ام باز می گشتم قوز می کردم واز فرط هیجان <u>لگه</u> می دویم . ۴- نادرستی املائی را در نمونه های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید . (۱) الف) به رود سند می غلطید بر هم ز امواج گران کوه از پی کوه ب) تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرنند و فراخ تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم ، لختی گذارده باشیم . پ) چون یاران مولانا به آزار شمس بر خاستند ، شمس ناگزیر دل از قونیه بر کند و عظم کرد که دیگر بدان شهر پر غوغا باز نیاید . ۵- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . (۵ /) الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات ، سعدی برای من به منزله ی شیر (آقوز – آغوز) بود برای طفل . ب) سپیده ی فردای گنجه با نهیب و (صغیر – سفیر) گلوله های توپ باز شد . ۶- با توجه به سروده ی زیر ، پاسخ دهید . (۱) « سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد » ترکیب وصفی : هسته : ترکیب اضافی : وابسته :</p>	ب
ب	<p>قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>۷- نوشته ی زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید . « من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم ؛ نظیر همان حجره هایی که خود سعدی در آنها نشست و شعرهایش را گفته بود ، خاله ام می خواند و در حد ادراک خود معنی می کرد ، قصه ها را ساده می نمود . این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . » الف) کدام قسمت ویژگی سهل ممتنع بودن سخن سعدی را نشان می دهد ؟ (۵ /)</p>	

	<p>ب) در این نوشته یک تشبیه بیابید و ارکان آن را مشخص سازید. (۵/)</p> <p>۸- در هر یک از ابیات زیر آرایه های به کاررفته را مشخص سازید (۱/۲۵) (تشخیص - حس آمیزی - استعاره - متناقض نما - مجاز - کنایه - حسن تعلیل) دو آرایه اضافه است؟</p> <p>الف) بگير ای جوان دست درویش پير نه خود را بیفکن که دستم بگیر</p> <p>ب) کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه</p> <p>پ) با بال شکسته پر گشودن هنر است این راهمه ی پرندگان می دانند</p> <p>ت) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه ی آب و گل آدم من می سازم بی واسطه.</p> <p>ث) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست</p> <p>۹- هر یک از آثار زیر از کیست؟ (۷۵/)</p> <p>الف) روزها: ب) اسرار التوحید: پ) تحفه الاحرار:</p> <p>۱۰- بیت زیر را بخوانید؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید. (۲)</p> <p>گفتی زناز: «بیش مرنجان مرا، برو» آن گفتنت که «بیش مرنجانم آرزوست</p> <p>زین همرهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست</p> <p>دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست</p>
پ	<p>قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>۱۱- در نمونه های زیر مقصود از بخش های مشخص شده چیست؟ (۵/)</p> <p>الف) در آن دریای خون درقرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید</p> <p>ب) هیچ حفره ای از حفره های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.</p> <p>۱۲- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید. (۱)</p> <p>الف) روس ها مثل مور و ملخ در پهنه ی شهر پراکنده شدند.</p> <p>ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست</p> <p>۱۳- سروده ی زیر را بخوانید و به پرسش های زیر پاسخ دهید</p> <p>دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه</p> <p>نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه ی فیروزه فام</p> <p>هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم</p> <p>بر قدم او قدمی می کشید وز قلم او زرقمی می کشید</p> <p>الف) منظور از مخزن پنهان کوه چیست؟ (۲۵/)</p> <p>ب) نوع حذف فعل را مشخص سازید. (۵/)</p> <p>پ) در بیت سوم کدام آرایه باعث زیبایی بیت شده است؟ (۵/)</p> <p>ت) مفهوم کلی بیت پایانی چیست؟ (۲۵/)</p> <p>۱۴- بیت «از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟ (۲۵/)</p> <p>۱۵- با توجه به متن «جنگ با افکار پوسیده، دشوارتر از جنگ رو در روی جبهه هاست. لازمه ی حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق است. با این تفاوت که در جبهه ی بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.» نویسنده کدام نوع جنگ را دشوارتر می داند؟ چرا؟ (۷۵/)</p> <p>۱۶- سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان معنی کنید.</p> <p>الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست. (۵/)</p> <p>ب) از قضای آمده امیر کشتی ها بخواست و ناوی ده بیاوردند. (۵/)</p> <p>پ) قافله سالار ما فخر جهان مصطفی است. (۵/)</p> <p>ت) در همین کور مال کور مال ادبی آغاز به راه رفتن کردم. (۵/)</p>

ث) و اگر حق تعالی را ، با این قالب سر و کاری خواهد بود . در این موضع تواند بود . (.۵)

ج) گو یارب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری (.۷۵)

چ) در آن سیماب گون امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید . (.۷۵)

موفق باشید.

نام درس: ادبیات نام دبیر: آقای نورانی تاریخ امتحان:/...../..... ۱۳ ساعت امتحان: صبح / عصر مدت امتحان: دقیقه	جمهوری اسلامی ایران اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه / دخترانه 	پاسخ نامه سوالات
---	--	-------------------------

ردیف	راهنمای تصحیح	ردیف
۱	الف) مفعول (۲۵/) ب) بار داده آید : امیر اجازه دهد / نامه نبشته آمد : امیر نامه را نوشت (۷۵/) پ) تب ، معطوف (۵/) ت) درست: مسند / سخت: قید (۵/)	۱
۲	الف) افسرده : عف + سر (ص + م + ص) + د (ص + م) ب) نا + گ + زیر (ص + م) (ص + م + ص) (۱)	۲
۳	الف) طوع : میل و رغبت / اکراه : اجبار ، بی میلی ب) اهتزاز : برافراشتن ، جنبیدن پ) افسر : تاج ، کلاه پادشاهان ت) مرغزار : سبزه زار ، چمنزار ث) لکه : دولا و خمیده راه رفتن (هر مورد « ۲۵/ »)	۳
۴	الف) می غلطید : می غلتید ب) هلال : حلال / گذارده : گزارده پ) عظم : عزم (۱ نمره) هر مورد « ۲۵/ »	۴
۵	الف) آغوز (۲۵/) ب) صفیر (۲۵/)	۵
۶	ترکیب وصفی : یک قطره هسته : قطره ترکیب اضافی : سر نشتر عشق وابسته : رگ روح (۱)	۶
۷	الف) این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . « (۵/) ب) اتاق نظیر همان حجره ها کوچک و تاریک بود اتاق : مشبه نظیر : ادات تشبیه حجره ها : مشبه به کوچک و تاریک : وجه شبه (۵/) (مشبه و مشبه به)	۷
۸	الف) دست کسی را گرفتن : کنایه ب) عقل می گوید : تشخیص پ) با بال شکسته پر گشودن : متناقض نما ت) خانه ی آب و گل آدم : مجاز ث) باغ و گلستان و قند : استعاره (هر مورد « ۲۵/ »)	۸
۹	الف) روز ها : اسلامی ندوشن ب) اسرار التوحید : محمد بن منور پ) تحفه الاحرار : جامی (۷۵/)	۹
۱۰	حفظ شعر : (۲) زین همرهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۱۰
۱۱	الف) دریای خون : شفق (۲۵/) ب) حفره : سنت ها ، فرهنگ و اداب (۲۵/)	۱۱
۱۲	الف) تعداد سربازان روسی زیاد بودند (۵/) ب) سفارش به بخشندگی (۵/)	۱۲
۱۳	الف) چشمه (۲۵/) ب) قرینه معنایی (بود) (۵/) پ) ترصیع (۵/) ت) تقلید کورکورانه (۲۵/)	۱۳
۱۴	اشاره به آفرینش (۲۵/)	۱۴

	<p>۱۵ جنگ با افکار پوسیده ، زیرا در جنگ رودر رو می توان با شجاعت پیروز شد . اما در جنگ با افکار پوسیده درایت و تدبیر کار ساز است . (.۷۵)</p>	۱۵
	<p>۱۶ الف) هیچ کس نه غریبه و نه دوست ، به فکرش نبود و با او غمخواری نکرد . (.۵) ب) اتفاقا ، سلطان مسعود تعدادی کشتی خواست و ده قایق کوچک آوردند . (.۵) پ) افتخار مردم جهان ، پیامبر اکرم (ص) رییس و رهبر ماست . (.۵) ت) بدون داشتن استاد و معلم ادبیات ، با احتیاط به یادگیری ادبیات پرداختم (.۵) ث) و اگر خداوند بلند مرتبه با انسان ارتباطی برقرار کند یا جایگاهی بسازد ، در این مکان خواهد بود . (.۵) ج) ای مجنون بگو خدایا ، رهایی و نجات از این عشق بیهوده را به من عطا کن . (.۷۵) چ) سلطان جلال الدین به موج های سفید و نا آرام سند نگاه می کرد که ناگهان فکر تازه ای به ذهنش رسید . (.۷۵)</p>	۱۶